

Vastaanottaja
Lahden kaupunginhallitus

Muutoksenhaunalainen päätös
Lahden kaupunginhallitus 30.01.2023 § 41

Valittajat

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa oheisen valituksen johdosta

1. antamaan lausunnon ja
2. liittämään asiakirjoihin jäljennökset valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista sekä
3. pyydetään liittämään asiakirjoihin selvitys siitä, miten ja milloin valituksenalainen päätös on annettu valittajille tiedoksi.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolten esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle **viimeistään 23.3.2023**.

[lisäaika myönnetty 13.4.2023 asti](#)

Tätä lähetettä tai sen liitteitä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydetyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi. Sähköisesti lähetettyjä asiakirjoja ei tarvitse lähettää lisäksi postitse.

Katja Rytilahti
hallinto-oikeuden esittelijä

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

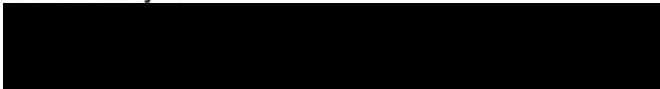
Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

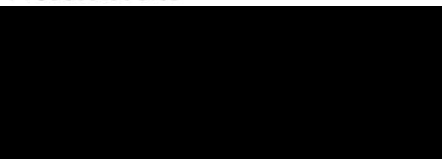
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

KUNNALLISVALITUS

Valituksen tekijät

Prosessiosoite

Päätös, johon jaetaan muutosta

Lahden kaupunginhallituksen päätös 30.1.2023 § 41. Kyseisellä päätöksellä kaupunginhallitus on hylännyt [REDACTED] ja [REDACTED] oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen päätöksestä 12.12.2022 § 459, jolla kaupunginhallitus on päättänyt vahvistaa KOKO Lahti Oy:n omaa pääomaa / tasetta 400.000 eurolla, joka on päätetty merkitä KOKO Lahti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastotilille.

Miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Kaupunginhallituksen päätös 30.1.2023 § 41 ja sitä aikaisempi samaa asiaa koskeva päätös 12.12.2022 § 459 on kumottava kokonaisuudessaan.

Lisäksi vaadimme päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä, koska ilman sitä valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.

Vaatimusten perustelut

Perusteena kaupunginhallituksen päätöksen kumoamiselle on kielletty EU:n valtiontuki. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella kaupunginhallituksen rahoituspäätös muodostaa SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen. KOKO Lahti Oy toimii samoilla markkinoilla kuin monet yksityiset toimijatkin. Toimenpiteen luonteen arvioinnissa olennaista on se, että rahoituspäätöksellä annetaan valikoivaa etua KOKO Lahti Oy:lle ja sillä vääristetään kilpailua.

Euroopan unionin tuomioistuimen soveltamiskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että myös kunnan myöntämä tuki voi olla SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuen olemassaolon arvioinnissa on keskeistä se, että KOKO Lahti Oy on kaupungin SVOP-rahastosijoituksella saanut sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla yksityisiltä rahoituslaitoksilta.

Unionin valtiontukisääntöjä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätyt kumulatiiviset edellytykset: 1) toimenpiteen on oltava valtion toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellista etua tuensaajille, 3) edun on oltava valikoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaupunginhallituksen Koko Lahti Oy:n SVOP-rahastosijoitusta koskevassa päätöksessä kaikki edellytykset täyttyvät.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjassa on todettu, että ”Toimenpiteestä on tehty arvio sen osalta vääristääkö se tai uhkaako se vääristää kilpailua, eli päätöksestä on tehty kilpailuvaikutuskriteeritarkastelu. Tarkastelun johtopäätös oli, että toimenpide ei vääristä eikä uhkaa vääristää kilpailua. Lisäksi päätöksen perusteluosassa todetaan, että toimenpide ei vaikuta jäsenvaltioidenväliseen kauppaan. Näillä perusteilla toimenpiteessä ei ole kyse valtiotuesta.” Kyseinen johtopäätös on virheellinen eikä se vastaa 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä 19.7.2016 annettua komission tiedonantoa (2016/C 262/01) eikä myöskään suomalaista vakiintunutta oikeuskäytäntöä (KHO 2020:9 ja KHO 8.4.2020 T 1604). EU:n säännösten ja oikeuskäytännön edellytyksenä ei ole se, että tuki todella vaikuttaa EU-maiden väliseen kauppaan vaan ainoastaan sitä, että tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. KHO on päätöksessään 8.4.2020 T 1604 todennut kunnan osuuskunnalle vuokraaman liiketilan osalta, että asiassa ei ole myöskään arvioitavissa, että kysymys olisi puhtaasti paikallisesta vaikutuksesta eivätkä kilpailu- ja kauppavaikutusta koskevat edellytykset saattaisi siten täytyä.

Komission tiedonannon (2016/C 262/01) 66 kohdan mukaan perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä. Tiedonannon 67 kohdan mukaan ainoastaan toimenpiteen vaikutuksilla yritykseen on merkitystä, ei valtion toimenpiteen syyllä eikä tavoitteella. Edusta on kyse aina, kun yrityksen taloudellinen tilanne paranee sellaisen valtion toimenpiteen johdosta, jonka ehdot poikkeavat tavanomaisista markkinaehdoista. Tämän arvioimiseksi yrityksen taloudellista asemaa toimenpiteen jälkeen olisi verrattava sen taloudelliseen tilanteeseen, jos toimenpidettä ei olisi toteutettu.

Tiedonannon 76 kohdan mukaan markkinataloustoimijatestin tarkoituksena on selvittää, onko valtio myöntänyt yritykselle etua, koska se ei ole toiminut markkinataloustoimijan tapaan kyseisessä transaktiossa. Tässä suhteessa ei ole merkitystä sillä, muodostaako toimenpide julkisyhteisöjen kannalta järkevän tavan yhteiskuntapolitiikkaan (esimerkiksi työllisyys) liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti tuensaajan kannattavuus tai kannattamattomuus ei ole sinänsä ratkaiseva tekijä määritettäessä, onko kyseinen taloudellinen transaktio markkinaehtojen mukainen. Ratkaisevaa on se, ovatko julkisyhteisöt toimineet, kuten markkinataloustoimija olisi toiminut vastaavassa tilanteessa. Jos näin ei ole, tuensaajayritys on saanut taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa ja jonka johdosta sen tilanne on edullisempi kuin sen kilpailijoiden.

Tiedonannon 78 kohdan mukaan sitä, onko valtion toimenpide markkinaehtojen mukainen, on tutkittava etukäteen niiden tietojen perusteella, jotka olivat saatavilla toimenpiteestä päätettäessä. Tiedonannon 79 kohdan mukaan, jos jäsenvaltio väittää, että se toimii markkinataloustoimijana, mutta tästä on epäilyjä, jäsenvaltion on toimitettava todisteita, joista käy ilmi, että päätös kyseisen transaktion toteuttamisesta tehtiin sellaisten taloudellisten arviointien perusteella, jotka samankaltaisissa olosuhteissa rationaalisesti toimiva markkinataloustoimija (jonka ominaisuudet vastaavat kyseisen julkisen elimen ominaisuuksia) olisi tehnyt määrittääkseen transaktion kannattavuuden tai taloudelliset edut.

Kunnan viranomaisen, tässä tapauksessa kaupunginhallituksen, päätöksen esittelytekstissä tai valmisteluasiakirjoissa tulisi kuvata menettely, jolla on selvitetty mahdollisen tuen määrä ja laatu (hyväksyttävyyden peruste) tai jolla todetaan, että päätös ei sisällä valtiontukea.

Kaupunginhallituksen 12.12.2022 § 459 pöytäkirjan perusteluosan mukaan Koko Lahti Oy:n SVOP-rahastosijoituksen tarkoituksena on yhtiön taseen vahvistaminen ja sen tarkoituksena on varmistaa riittävien investointien toteuttaminen kasvun aikaansaamiseksi. Investoinnit kohdentuvat vuosille 2023-2025 ja vahvistavat Koko Lahti Oy:n kilpailukykyä.

Koko Lahti Oy:n omien nettisivujen mukaan yhtiö tarjoaa monipuoliset ja muuntuvat tapahtumatilat ja tuotantopalvelut 10 - 20 000 hengen tilaisuuksille Lahdessa. Koko Lahti Oy on merkittävä kevyen musiikin tilaisuuksien järjestäjä Lahdessa ja tältä osin se kilpailee muiden alan toimijoiden kanssa. Lisäksi Koko Lahti Oy:n tytäryhtiö Lahti Events Oy järjestää moninaisia tapahtumia, jotka myös kilpailevat muiden alan toimijoiden kanssa. Lahden lisäksi Lahti Events Oy järjestää tilaisuuksia myös muualla Suomessa (esim. MXGP Finland kisat Hyvinkäällä kesällä 2022). Lahti Events Oy:n nettisivujen mukaan yhtiö toimii mm. seuraavilla aloilla:

- Yritystapahtumat
- Messut
- Konferenssit
- Kokoukset
- Konsertit
- Urheilutapahtumat

Lahden Messut Oy on sulautunut 1.1.2017 KOKO Lahti Oy:hyn. Lahden Messut on KOKO Lahti Oy:n aputoiminimi. Lahden Messut Oy ja sittemmin KOKO Lahti Oy on päävuokralaisena Lahti-konserniin kuuluvan Spatium Toimitilat Oy:n omistamassa Lahti-hallissa. Messutoiminta on Suomen mittakaavassa erittäin laajaa. Lahti on ainoa kaupunki, joka omistaa messutoimintaa harjoittavan yhtiön. Lahden ja suurten kaupunkien messutoiminta kilpailee EU-tasoisesti eri messutapahtumista. Messutoiminta on kilpailtua toimintaa, johon myönnetty tuki on aina EU:n valtiontukisäännösten vastaista.

Kaupunginhallitus tulkinnut ilmeisen tietoisesti väärin EU:n valtiontukisäännöksiä. Aiemmin on jo selostettu kaupunginhallituksen virheellistä väitettä siitä, että EU:n valtiontukisäännökset koskevat vain toimintaa, jolla on rajat ylittäviä vaikutuksia. kaupunginhallituksen päätöksen liitteenä olevassa kilpailuneutraliteetin arvioinnissa 7.12.2022 on tummennettuna 9-kohta, jonka mukaan Lahden kaupunki myöntää Koko Lahti Oy:lle vuokra- ja kulttuurituotannon tuontantotukea vuosittain eikä tuen arvioida vääristävän kilpailua. Tätä tukea on myönnetty jo ennen EU:n valtiontukisäännöksiä eikä tuen osalta ole missään vaiheessa arvioitu, onko se sallittua EU:n valtiontukisäännösten perusteella. Kyse on mitä ilmeisemmin EU:n valtiontukisäännösten vastaisesti valtion tuesta eikä sillä ole mahdollista perustella nyt käsiteltävänä olevan SVOP-rahastosijoituksen sallittavuutta.

Koko Lahti Oy ja Lahti Events Oy toimivat kilpailuilla markkinoilla eivätkä ne toimi miltään osin julkisen vallan käyttäjinä.

SVOP-rahastosijoitus ei ole korvamerkittyä ja yhtiö voi käyttää sen täysin vapaasti oman harkinta mukaan. Tässä mielessä päätökseen sisältyvillä suunnitelmilla SVOP-rahastosijoituksen käyttötarkoituksella ei ole merkitystä asian juridisessa tarkastelussa. Koko Lahti Oy ja sen tytäryhtiö ovat taloudellisessa mielessä kriisiyhtiöitä eli kyse on enemmän tuesta, jolla mahdollistetaan yhtiöiden toiminnan jatkaminen.

Valitusoikeuden peruste ja päätöksen tiedoksi saaminen

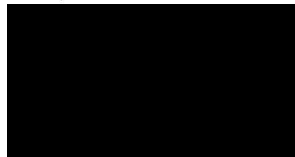
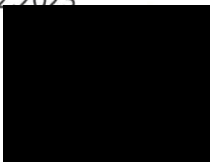
Kunnan jäsenyys ja se, että olemme tehneet oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen 12.12.2022 § 459 päätökseen.

Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Lahden valtuuston 30.1.2023 kokouksen pöytäkirja on ollut 7.2.2023 alkaen nähtävänä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa <http://www.lahti.fi>. Edellä selostetun perusteella olemme saanut tiedon valituksen kohteena olevasta päätöksestä 14.2.2023. [REDACTED] on saanut sähköpostitse pöytäkirjaotteen päätöksestä 7.2.2023.

Oikeudenkäyntikulut

Vaadimme Lahden kaupunkia korvaamaan tässä asiassa oikeudenkäyntikulumme laillisine korkoineen. Kulut valituksen laatimisesta ovat kuusisataa (600) euroa.

Lahdessa 13.2.2023

LIITE

1. Pöytäkirjanote Lahden kaupunginhallituksen päätöksestä 30.1.2023 § 41
2. Kaupunginhallituksen päätös 12.12.2022 § 131
3. Liite kaupunginhallituksen päätös 12.12.2022 § 131_ Kilpailuneutraliteetin arviointi 07.12.2022